

PREKARIETETS FORTÆLLING OM KRIGEN I UKRAINE

Posted by Jon Reinhardt-Larsen | aug 27, 2019 | EU, Hovedhistorie, Rusland, Samfund, Ukraine

BOGOMTALE | Igennem sit arbejde som freelancejournalist i det krigshærgede Ukraine har Jens Malling mødt de almindelige ukrainere, hvis skæbner ikke altid kommer frem i den traditionelle mediedæknings geopolitiske fokus. Igennem de 57 artikler, der udgør bogen *Krigen i Ukraine – hvordan en geopolitisk konflikt sønderriver et europæisk land*, bliver læseren præsenteret for disse menneskers syn på krigen. Jon Reinhardt-Larsen anmelder.

Af Jon Reinhardt-Larsen

Jens Malling, *Krigen i Ukraine – hvordan en geopolitisk konflikt sønderriver et europæisk land*, Trembita, 2019, 336 sider.

”Det der foregår nu i Ukraine – jeg regner det ikke for krig. Det har ikke noget formål. De to sider leger bare, som børn. De skyder kun for at skyde. Det er noget pjatteri.” – Ramasan Mukhametgalijev, veteran fra Anden Verdenskrig.

Selv om ovenstående citat ved første øjekast kan virke en anelse nonchalant, rammer det alligevel ned i kernen af den verserende krig i Ukraine. Om end ”legen” er dødelig alvor, så er det svært for mange, særligt ukrainere, at se, hvem krigen, det pjatteri, egentlige gavner. I den internationale mediedækning er der stort fokus på det geopolitiske spil mellem Rusland på den ene side og USA og EU på den anden. I dette perspektiv glemmes den almindelige ukrainer, krigens direkte ofre.

Med *Krigen i Ukraine – hvordan en geopolitisk konflikt sønderriver et europæisk land* giver freelancejournalist Jens Malling et markant anderledes billede af krigen, end det vi ellers er vant til fra mainstream medier. Der er tale om ”journalistik fra neden”, hvor krigens ofre og daglige aktører kommer til orde. Selv om forfatteren hverken lægger skjul på sit personlige engagement eller holder sine meninger tilbage, efterlades læseren ikke med følelsen af at være blevet påduttet et specifikt syn på krigen.

Det er bogens helt store styrke, at aktørerne får lov til at komme til orde og udlægge sagen, sådan som de oplever den i deres hverdag, uanset hvilken side af fronten de end måtte befinde sig på. Bogen er derfor et yderst vigtigt bidrag til forståelsen af kompleksiteten af krigen i Ukraine, en kompleksitet, der ikke altid fremstår tydeligt i den traditionelle mediedækning.

JOURNALISTISKE REPORTAGER

”Denne bog består af journalistik, der handler om Ukraine.” Så kort og præcist opsummerer forfatteren selv sin bog i indledningen. Kernen udgøres af 57 artikler, der er skrevet over en mere end femårig periode fra efteråret 2013 til foråret 2019, og som tidligere har været bragt i en række

NYHEDSBREV

E-mail

Fornavn

Efternavn

SENESTE NYHEDER

Det homoerotiske Rusland: den 'gyldne' sølvalder

jan 16, 2020 | Hovedhistorie, Rusland, Samfund, sovjetunionen

Det polariserede Polen – et nyt årti i splittelsens tegn

jan 14, 2020 | Centraleuropa, Hovedhistorie, Polen, Politik, østeuropa

Til kamp mod destruktionsrum af det offentlige rum

jan 7, 2020 | Hovedhistorie, Kultur, Rusland, sovjetunionen, østeuropa

Ny "lov-guillotine" skal skabe flere iværksættere i Rusland

jan 2, 2020 | Hovedhistorie, Rusland, Samfund, Uncategorized

En skræmmende advarsel fra fortiden om fremtiden

dec 19, 2019 | Kultur, Rusland, sovjetunionen, østeuropa

ARKIV

Vælg måned ▾

LANDE / KATEGORIER

Vælg kategori ▾

vidt forskellige danske medier, alt lige fra Jyllands-Posten til Modkraft. Artiklerne er grupperet i 11 tematiske kapitler, der alle er udstyret med en kort introduktion.

Forfatteren starter i Ukraines hovedstad Kyjiv i kølvandet på Majdan-protesterne i 2014 og tager os derefter med på en rejse til Krim og begge sider af fronten i det østlige Ukraine. Herefter følger fire kapitler, som behandler henholdsvis mediernes rolle i konflikten, den ukrainske økonomi, den kulturelle arv fra Sovjet og spørgsmålet om kirkens rolle. Herpå genoptages rejsen, og vi kommer nu til Vestukraine, Transnistrien og Abkhasien. Bogens sidste kapitel består af tre interviews med ledende eksperter, der giver deres respektive analyser af krigen.

Der er selvsagt tale om et yderst varieret indhold i tid og tematik, men tilgangen er grundlæggende den samme. Forfatteren har ikke "en såkaldt professionel distance til stoffet", men er engageret i at bringe de almindelige mennesker frem i lyset og samtidig positionere sig mod de gængse narrativer. Nogle læsere vil måske finde denne tilgang problematisk, men bogen er udstyret med en tydelig varedeklaration og forfatteren lægger kortene på bordet fra starten af.

PREKARIETET SOM AKTØR OG FORTÆLLER

Såvel bogens protagonister som forfatteren siges at tilhøre prekariatet. Begrebet er en klassebetegnelse for den store gruppe af mennesker, der i nutidens neoliberale kapitalistiske samfund befinder sig i en prekær situation, fordi deres indtægts- og dermed livsgrundlag ikke er garanteret, typisk som følge af deres ansættelsesforhold. Der er tale om folk med løsarbejde, deltids- og midlertidige ansættelser, manglende jobsikkerhed med dertilhørende sociale sikringer, blandt andet ferie- og sygepenge.

Malling mener, at særligt journalistfaget i de senere år har gennemgået en "prekarisering", da mediehusene i stigende grad fyrer journalister for derefter at genansætte dem som freelancere på ringere vilkår. Det gør det sværere at leve som journalist, men det åbner også døre for den uafhængige journalistik:

"Erkendelsen af prekariatets opståen samt denne samfundsklasses potentielle styrke åbner op for muligheden for en slags 'journalistik fra nedenu'. Når det gælder krigen i Ukraine tager sådan en journalistik udgangspunkt i indlevelse: Den bygger på empati med ofrene for russisk militær aggression, den af Vesten støttede drakoniske økonomiske politik og årtiers oligarkvælde," som Malling skriver.

Der hersker ingen tvivl om, at forfatteren er på en mission. Han stiller sig i direkte modsætning til såvel danske som internationale mainstreammedier, da han mener, at disse ikke i tilstrækkeligt omfang viser interesse for krigens ofre: "Ingen mainstreammedier kritiserer både ukrainsk nationalisme og russisk chauvinisme fra et punkt, der ligger uden for de to spejlvendte narrativer." Selv i de tilfælde, hvor medierne "prøver at forstå Rusland", mener Malling, at det blot ender med en gengivelse af de russiske synspunkter.

KRITIK AF DEN UKRITISKE KRITIK

I sin kamp mod de gængse narrativer rettes kritikken også mod andre end blot mainstreammedierne. Særligt analytikere med forkærlighed for den realistiske opfattelse af international politikteori og vestlige intellektuelle af venstreorienteret observans står for skud. Fælles for disse menneskers syn på krigen er en for Malling utilstrækkelig afstandtagen fra den russiske politik.

Således må både professor Richard Sakwa og tidligere Ruslandskorrespondent Jens Jørgen Nielsen lægge ryg til kritik for manglende moralsk vurdering af Ruslands ageren i deres magtrealistiske analyser, hvor imod de vestlige intellektuelle kritiseres for deres manglende kritik af Putins yderligtgående nationalisme. Mallings eget syn på krigen kan opsummeres med de to ukrainske intellektuelle, sociologen Volodymyr Isjtjenko og forfatteren Serhij Zjadan.

Isjtjenko: "Den progressive venstrefløj bør hverken støtte Vesten eller Rusland. Den er nødt til at udvikle sin egen uafhængige position ... Vladimir Putin kæmper ikke for nogen form for progressiv politik. Han er en neoliberal konservativ. Hans politik i Rusland er højreorienteret både økonomisk og kulturelt ... At venstrefløjen skulle støtte netop denne imperialistiske lejr giver ingen mening. Det er ekstremt skadeligt og kortsynet."

Zjadan: "Det forekommer mig at en del europæiske venstreorienterede bør beskæftige sig mindre med historiske myter og politiske illusioner og koncentrere sig mere om realiteter. De bør bekymre sig mindre om den geopolitiske konfrontation mellem USA og Rusland og mere om den skæbne, der venter de flere hundredetusinde flygtninge fra Donbass."

Det er yderst forfriskende, at nogen angriber begge siders narrativer, og Mallings journalistik fra nedenu giver virkeligt et andet og velargumenteret perspektiv på krigen. Desværre bruger forfatteren uforholdsmæssig megen energi på at skildre, hvor hård tilværelsen som freelancejournalist er, at det

Magasinet rØST
1.4 tusind Synes godt om

Synes godt om side

Magasinet rØST har ingen kommentarer til denne side.

tenderer til selvynk. Det er en skam, for den kvalitet, der er kommet ud af journalistikkens uafhængighed burde løbe med al opmærksomheden, ikke mindst hvis vi skal acceptere forfatterens præmis om, at ”[n]år journalistik fra prekariatets perspektiv lykkes, kan den inspirere til modstand. Den type journalistik er i sig selv en form for modstand.”

Jon Reinhardt-Larsen er cand.mag. i Historie og cand.mag. i Russisk sprog og kultur fra Københavns Universitet, samt redaktør på Magasinet RØST.

SHARE: [f](#) [t](#) [g+](#) [p](#) [in](#) [e](#) [p](#)

< PREVIOUS

NEXT >

30-året for Timisoara: Den ungarske forbindelse til omvæltningerne i Rumænien

En guide til Orbánland

ABOUT THE AUTHOR

Jon Reinhardt-Larsen

Jon Reinhardt-Larsen (cand.mag. i Historie og cand.mag. i Russisk sprog og kultur) er Ph.d.-stipendiat på Aarhus Universitet og redaktør på Magasinet RØST.

RELATED POSTS

Kasakhstan slår ned på aktivister
maj 29, 2014

Magasinet RØST

Enighed om at skabe et "Mini-Schengen" i Sydvestbalkan

juli 1, 2010

Den russiske opposition og præsidentvalget
marts 14, 2018

Magasinet RØST

EU løfter visumkrav for Albanien og Bosnien-Hercegovina

november 8, 2010

SENESTE NYHEDER

Det homoerotiske Rusland: den 'gyldne' sølvalder
jan 16, 2020 | Hovedhistorie, Rusland, Samfund, sovjetunionen

Om os

- redaktionen

Det polariserede Polen – et nyt årti i splittelsens tegn
jan 14, 2020 | Centraleuropa, Hovedhistorie, Polen, Politik, østeuropa

- Mission

- VÆR MED

Til kamp mod destruktionen af det offentlige rum
jan 7, 2020 | Hovedhistorie, Kultur, Rusland, sovjetunionen, østeuropa

Presserum

Ny "lov-guillotine" skal skabe flere iværksættere i Rusland
jan 2, 2020 | Hovedhistorie, Rusland, Samfund, Uncategorized

Foredrag

Skribenter

En skræmmende advarsel fra fortiden om fremtiden
dec 19, 2019 | Kultur, Rusland, sovjetunionen, østeuropa

- Retningslinjer

- Liste over skribenter

Lande

- Postsovjetisk Østeuropa

- Rusland